

Aproximační strategie

2015

Programové prohlášení vlády pro oblast kultury

- Vláda se chce přiblížit **jednoprocentnímu podílu výdajů státního rozpočtu** na oblast kultury jako veřejné služby, zajistit přímou vazbu mezi příjmy z turistiky a výdaji na záchranu a údržbu památkového fondu a důsledně využít fondů Evropské unie a norského finančního mechanismu na opravy památek.

Veřejná kulturní služba a stanovení podílu rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury na celkových výdajích státního rozpočtu:

Ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, spočívají **veřejné kulturní služby především ve zpřístupňování umělecké tvorby a kulturního dědictví veřejnosti a v získávání, zpracování, ochraně, uchování a zpřístupňování informací, které slouží k uspokojování kulturních, kulturně výchovných nebo kulturně vzdělávacích potřeb veřejnosti.**

Náhrady církvím a náboženským společnostem se do kulturní služby nezapočítávají. Výpočet podílu rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury na celkových výdajích státního rozpočtu je počítán tak, že od **celkové výše rozpočtu kapitoly se odečtou výdaje na majetkové vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a příspěvek na činnost církevních a náboženských společností** a takto očištěný rozpočet se **vydělí celkovými výdaji státního rozpočtu.**

Obsah

Úvod.....	str. 1
1 Oblast kultury a ekonomické dopady.....	str. 2
2 Predikce ekonomického vývoje.....	str. 3
3 Mikroekonomický a makroekonomický pohled.....	str. 5
4 Živé a neživé umění.....	str. 8
5 Filmové pobídky.....	str. 11
6 Aproximační strategie.....	str. 14
Závěr.....	str. 28

Úvod

Kultura musí být považována za soubor distinktivních duchovních a hmotných, intelektuálních i citových rysů, které charakterizují společnost nebo společenskou skupinu. Kultura zahrnuje vedle umění a písemnictví také způsoby života, způsoby soužití, hodnotové systémy, tradice a přesvědčení.

Kultura je významným faktorem života občanské společnosti, který podstatnou měrou napomáhá její integraci jako celku. Přispívá k rozvoji intelektuální, emocionální i morální úrovně každého občana a plní v tomto smyslu výchovně vzdělávací (osvětovou) funkci.

Kultura plní důležitou sociální funkci. Přispívá k sebeidentifikaci občanů jako svobodných individualit i k identifikaci občanů se společenstvím, v němž žijí, s obcí, krajem i státem. Tato role kultury má značný motivační efekt. Participace na kultuře vytváří smysluplnou náplň volného času.

Kultura je i významným hospodářským odvětvím. Spotřebovává sice prostředky ze státního rozpočtu a z rozpočtů samosprávných celků, avšak podílí se též na jejich vytváření přímo, prostřednictvím daňových výnosů kulturních a kreativních odvětví a dále se podílí na tvorbě HDP a tvorbě nových pracovních míst.

Finanční podpora kultury s sebou přináší zvýšení produkce v oblasti výroby a služeb, což má pozitivní dopad na podporu zaměstnanosti, zvýšenou spotřebu domácností a příjmovou stranu státního rozpočtu.

1 Oblast kultury a ekonomické dopady

- oblast umění (kreativní činnost),
- oblast knižní kultury a knihoven (včetně vydavatelské a nakladatelské činnosti),
- oblast památkové péče,
- oblast kulturního dědictví (muzea a galerie),
- hromadné sdělovací prostředky a kinematografie,
- církve a náboženské společnosti,
- oblast autorského práva.

Ekonomické efekty a dopady v oblasti kultury a umění:

- a) **Přímé efekty** – změny v ekonomice v důsledku přímých výdajů kulturní organizace nebo jejích návštěvníků (např. zvýšení produkce přímých dodavatelů poptávaného zboží a služeb),
- b) **Nepřímé efekty** – změny v ekonomice způsobené produkcí subdodavatelů v důsledku dalších kol návazné ekonomické aktivity ve sledovaném regionu (dodavatelé poptávají zboží a služby od svých subdodavatelů a ti dále od svých subdodavatelů), tzn. změny zahrnující všechna další kola produkce vyvolané zpětnými vazbami přímých dodavatelů a jejich subdodavatelů v dané ekonomice. Těmto efektům se někdy říká „produkční odvozené efekty,
- c) **Odvozené efekty** – změny v ekonomické aktivitě plynoucí z výdajů zaměstnanců přímých i nepřímých dodavatelů zboží a služeb pro sledovanou organizaci nebo její návštěvníky, jinými slovy znovu utracené příjmy domácností, které vznikly v důsledku přímých i nepřímých efektů sledované akce/organizace. Těmto efektům se někdy říká „spotřebitelské odvozené efekty,
- d) **Přímé dopady** na zaměstnanost: ve sféře kultury a umění je vytvářeno mnoho pracovních míst, většina z nich vyžaduje vysokou kvalifikaci a kreativitu, což vede i ke zvyšování produktivity práce a z toho plynoucí rozvoj inovací a dalších ekonomických odvětví,
- e) **Přímé příjmy** vynaložené spotřebiteli na kulturní zboží a služby,
- f) **Nepřímé výnosy** ze souvisejících služeb (tzv. multiplikační efekty),
- g) **Nepřímé dopady** v podobě budování identity daného místa a v návaznosti na toto i zvyšování atraktivity a lukrativnosti místa pro potenciální investory,
- h) **Podpora kulturního turismu**, která přináší celé ekonomice nemalé výnosy často i nadstandardní příjmy. “

2 **Predikce ekonomického vývoje**

- Ministerstvo financí aktualizovalo predikci vývoje HDP na úroveň 4 509 mld. Kč. V roce 2015 je nově předpokládáno zlepšení růstu HDP o dodatečných 42 mld. Kč. Růst HDP se pozitivně odrazí ve vývoji státního rozpočtu. Důvodem pozitivního vlivu na rozpočet je těsná korelace mezi HDP a výší daňových příjmů státního rozpočtu. Pro rok 2015 očekává Ministerstvo kultury na základě zlepšené predikce Ministerstva financí zvýšení daňových příjmů o 19,02 mld. Kč.
- Růst ekonomické aktivity v ČR a sousedních ekonomik pozitivně podpoří i další zdroje příjmů veřejných rozpočtů a mimorozpočtové zdroje jako je například vyšší výběr mýtného, vyšší objem vybraných parafiskálních poplatků, a v kombinaci s odeznívající snahou korporací o maximální optimalizaci daňových povinností vytvoří dodatečný prostor pro přirozenou konsolidaci státního rozpočtu.
- Růst HDP vyvolává i snížení výdajů, zejména mandatorních vyplývajících z nadhodnocení rozpočtovaných sociálních transferů. S růstem HDP provázaná tvorba nových pracovních míst sníží počet obyvatel závislých na sociálních transferech, zcela jistě dojde k poklesu předčasných odchodů do důchodu, již patrná je snižující se míra nezaměstnanosti i počtu osob s nárokem na podporu v nezaměstnanosti.
- Ministerstvo kultury na příkladu snížení reálné potřeby výdajů rozpočtovaných na podpory v nezaměstnanosti dokládá řádově jednotky miliard potenciálního nedočerpání plánovaných výdajů v roce 2015. Korekce nezaměstnanosti o 0,4 procentního bodu směrem dolů zapracovaná v aktuální makroekonomické predikci MF sníží dle odhadu MK výdaje na sociální transfery a nepeněžní podpory nezaměstnaných v objemu 1,89 mld. Kč. Proti schválenému rozpočtu ve výši 11 mld. Kč, tak vlivem pozitivního vývoje ekonomiky lze odhadnout skutečné čerpání tohoto ukazatele kapitoly 313 Ministerstvo práce a sociálních věcí na konci roku 2015 pouze ve výši 9,11 mld. Kč.
- Aktuální makroekonomická predikce Ministerstva financí rovněž předpokládá vyšší míru zaměstnanosti o 0,1 procentního bodu proti předchozí predikci. Zlepšení tohoto ukazatele tj. zvýšení počtu zaměstnaných spolu s růstem průměrné i minimální mzdy přinese dodatečné příjmy státnímu rozpočtu (sociální a zdravotní pojištění, přímé daně) již v průběhu roku 2015.

- Pozitivní vliv nízké inflace na provozní náklady státních příspěvkových organizací již byl vyčerpán a v rozpočtu pro rok 2015 jsou započteny veškeré úspory ze změn dodavatelských vztahů. Současně nízká inflace a očekávání spotřebitelů brání

přirozenému zvýšení cen kulturních služeb nabízených příspěvkovými organizacemi. Potenciál růstu na příjmové straně rozpočtu státních příspěvkových organizací, ale i komerčních subjektů působících v kultuře a podporovaných rozpočtem, tak zůstane i v dalším období 1-2 let velmi nízký a cenová hladina v odvětví poroste velmi mírně a pomalu.

- Při produkci veřejné kulturní služby nejsou ropa a její deriváty významným výrobním faktorem. Množství produkce není ani výrazně determinováno přechodným podhodnocením měnového kurzu, byť vliv substitučních (návštěvy tuzemců v kulturních zařízeních v zahraničí nahradí domácí spotřeba) a důchodových efektů (zahraniční návštěvníci ČR mohou vykazovat vyšší sklon k návštěvě divadel, památek a koncertů) nelze vyloučit. Ministerstvo kultury přesto nepředpokládá významné promítnutí pozitivních dopadů nabídkových šoků do ekonomiky celého sektoru.
- Pomalu se zvyšující sklon domácností ke spotřebě je zaměřen především na statky ovlivněné vývojem diskontní sazby, tj. zboží s delší dobou obměny a potraviny. V oblasti výdajů domácností za kulturní služby Ministerstvo kultury nesleduje výrazné pozitivní trendy v jejich spotřebě. Rizika neplnění plánovaných příjmů na straně příspěvkových organizací i v roce 2015 zůstávají velmi vysoká a významným faktorem bude průběh počasí, potvrzení trendu růstu mezd a vývoj inflace v eurozóně.

3 Mikroekonomický a makroekonomický pohled

Hospodaření jednotlivých oblastí kultury a poskytovatelů kulturních služeb je tradičně velmi nevyrovnané. Zatímco v kulturním dědictví je dosahováno nemalé ztráty (zejména archivy a knihovny), jiná odvětví jsou značně zisková (reklama, média, tisk). Podle stupně ekonomické soběstačnosti (relace mezi tržbami za vlastní výkony a celkovými výdaji) **lze v rámci sektoru kultury odlišit dvě rozdílné sféry hospodaření.** Do první patří oblasti tradičního umění orientovaného spíše na publikum a návštěvnost, pro které je nepostradatelná finanční podpora z veřejných zdrojů (kulturní dědictví, divadla, soubory, festivaly atd.) a do druhé – orientované na trh – lze zařadit sféru kreativních aktivit (reklama, architektura, design), média a tisk se stupněm soběstačnosti přesahujícím 100 %.

Ministerstvo kultury podporuje pouze první, neziskovou sféru, která bez jeho podpory nemůže dosahovat soběstačnosti v hospodaření druhé ze sfér. Na místě je také připomenout, že oblast kultury s sebou přináší efekt snižování nezaměstnanosti v ČR. V posledních letech je v oblasti kultury zaměstnáno kolem 80. tisíc zaměstnanců, a pokud bychom k nim zařadili i osoby, které pracují na jiný než hlavní pracovní poměr, zvedlo by se toto číslo zhruba na 100 tisíc osob. Přitom průměrná hrubá mzda většiny zaměstnanců v oblasti kultury nedosahuje celorepublikového průměru. Zejména v případě kultury platí, že průměry mají velmi nízkou vypovídací schopnost. Samozřejmě, že i do oblasti mezd se promítají podstatné rozdíly v úrovni hospodaření dvou odlišných sfér sektoru kultury – tradičních odvětví na straně jedné a médií, tisku a kreativních oborů na straně druhé. Zatímco v kulturním dědictví nedosahuje průměrná měsíční mzda ani 17 tis. Kč, tak v reklamě, tisku či v architektuře to je více než 27 tis. Kč a v oblasti audiovizuální a interaktivní techniky více než 35 tis. Kč. Celkově platí, že více než 45 % zaměstnanců v sektoru kultury pracuje v odvětvích s nižší než celostátní průměrnou mzdou.

Rozdílné ekonomické podmínky a výsledky mají svůj odraz také v **investiční aktivitě.** Při průměrné intenzitě investic v přepočtu kolem 130 tis. Kč na zaměstnance v celém kulturním sektoru, to bylo v oborech tradičního umění jen okolo 70 tis. Kč., v kreativních průmyslech cca 175 tis. Kč a v kulturních průmyslech (tisk a média) až cca 190 tis. Kč.

Z administrativních dat za rok 2012 bylo zjištěno, že veřejný sektor se podílí na příjmech kulturních subjektů částkou 34,3 mld. Kč (tj. 14, 5%) s tím, že tyto prostředky plynou zejména do oblasti kulturního dědictví, živé umělecké tvorby a do uměleckého vzdělávání. Podle šetření v domácnostech dosáhly výdaje směřující z rodinných rozpočtů do kultury, zejména do oblasti médií a živé tvorby, 45,5 mld. Kč (tj. 19,3 % celkových zdrojů). Na rozdíl

od zdrojů pocházejících z domácností se zdroje vytvořené v podnicích (146,8 mld. Kč tj. 62 % z celkových) snížily.

Jednotlivé kulturní oblasti se významně liší stupněm uplatnění tržních principů a v této souvislosti také úrovní hospodaření, s tím související výší průměrných mezd, investiční aktivitou atd. Případné prohlubování této diferenciace bude zřejmě záviset na technickém rozvoji na straně jedné a rozsahem podpory neziskových aktivit (kulturní dědictví a část živé tvorby) z veřejných zdrojů na straně druhé.

Jak se ukazuje, **váha či podíl sektoru kultury na ekonomice jako celku v několika významných ukazatelích osciluje kolem 2 %.**

Vybraná ekonomická data:

Podle výsledků Účtu kultury **za rok 2012** (zdroj: NIPOS):

- pracovalo v kultuře **100 tis. pracovníků**, z toho necelých **80 tis. zaměstnanců**,
- v zahraničním obchodu se zbožím a službami kulturního charakteru bylo dosaženo kladného salda (**7,6 mld. Kč**),
- objem produkce v kulturním sektoru dosáhl **210,9 mld. Kč (2,16 % na celostátní produkci)**,
- úroveň hrubé přidané hodnoty **84,4 mld. Kč** (tj. **2,38 % z celkové hrubé přidané hodnoty vytvořené v ekonomice**),
- objem HDP vytvořeného v kultuře lze odhadovat v úrovni **57,3 mld. Kč (1,43 % z celkového HDP)**.

Makroekonomické ukazatele podle kulturních oblastí v roce 2012 (milión) v tis. Kč

OBLAST	Produkce v základních cenách	Mezipotrěba v kupních cenách	Hrubá přidaná hodnota	Podíl jednotlivých oblastí na celkové hrubé přidané hodnotě v %
Kulturní dědictví	19 078 457	5 427 099	7 651 418	9,9
Interpretační umění	12 901 947	5 577 427	7 324 520	8,9
Výtvarné umění	6 902 696	4 391 095	2 571 661	3,1
Periodický a neperiodický tisk	95 897 892	22 895 050	19 002 842	15,8
Audiovizuální a interaktivní média	45 940 009	25 714 579	19 625 490	23,9
Architektura	19 521 402	12 979 837	6 541 565	8,0
Reklama	61 791 415	46 611 205	15 120 210	18,4
Umělecké vzdělávání	7 290 627	1 768 214	5 522 419	6,7
Správa a podpora kult. činnosti	8 220 610	9 949 252	4 871 958	5,9
CELKEM	288 885 035	128 653 638	82 231 417	100,0

Zdroj: NIPOS, Sčítání statistiky 2012

Časové řady vybraných ekonomických ukazatelů sektoru kultury za léta

Ukazatel	2010	2011	2012	Index 11/10	Index 12/11	Index 12/10
Veřejné zdroje celkem	36 283	34 739	34 322	0,96	0,99	0,95
Náklady celkem	219 816	204 341	205 850	0,93	1,01	0,94
Výnosy celkem	229 110	216 212	217 971	0,94	1,01	0,95
Stupeň soběstačnosti v %	87,1	89,1	84,9	1,02	0,95	0,97
Počet zaměstnanců v os.	87 018	81 521	79 785	0,94	0,98	0,92
Průměrná hrubá měs. mzda v Kč	24 406	24 704	24 982	1,01	1,01	1,02
Investice mil. Kč	13 748	11 416	10 369	0,83	0,91	0,75
Hrubá přid. hodnota v mil. Kč	86,1	80,4	84,4	0,93	1,05	0,98
HDP v mil. Kč	59,5	53,1	57,3	0,89	1,08	0,96

Zdroj: NIROS, Analýza vývoje kultury v ČR

Výkonové ukazatele v projektovém členění kultury za rok 2012 (sč. 3–5 mil.) v tis. Kč

Sektor	Oblast	Příjmy (výnosy) celkem	Výdaje (náklady) celkem	Hodnota produktu (v mil. Kč)	Množství (v mil. Kč)	Hodnota přidaná hodnota (v mil. Kč)	Počet osob (v tisících) v os.	Výdaje na investice	Export služeb a zboží	Import služeb a zboží	Počet průmyslových a fyzických osob
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
KULTURNÍ PRŮMYSL	Kulturní dědictví	16 485 796	16 967 282	13 878	5 427	7 651	17 664	1 757 970	81 060	338 931	6 225
	Scénická umění	9 772 738	9 598 549	12 982	5 577	7 325	12 478	418 116	127 750	338 357	5 717
	Výtvarná umění	3 747 714	3 131 919	3 931	2 354	1 577	1 347	178 145	258 750	134 813	6 745
	Kulturní a uměle. vzdělávání	847 810	723 172	7 291	1 768	5 528	467	22 988	x	x	1 255
	Uměle. činnost	561 338	552 968	568	385	183	1 238	.	5 762 836	3 753 715	1 000
	Sektor celkem	31 414 586	30 973 892	37 770	15 511	23 259	33 186	2 348 217	6 222 396	4 549 816	20 942
KREATIVNÍ PRŮMYSL	Film a video	14 572 857	14 072 571	16 287	9 925	6 282	1 528	1 158 674	11 538 210	8 353 387	1 179
	Hudba	1 988 833	1 618 824	2 288	1 522	686	387	52 846	934 784	1 613 419	2 870
	Reklama	5 833 731	3 747 632	4 541	2 886	2 335	1 889	67 685	1 288	9 385	60
	Televizce	23 485 752	22 816 774	21 187	11 787	9 488	4 538	1 787 984	1 53 299	428 419	120
	Kulturní a uměle. vzdělávání	42 671 923	40 439 861	35 898	22 895	13 883	13 794	1 278 486	8 587 589	5 775 387	36 180
	Videa	1 121 689	875 795	1 197	476	721	736	29 218	.	.	28
	Sektor celkem	88 284 785	82 762 657	81 238	48 611	33 627	22 532	4 278 823	21 1 27 818	16 171 917	48 357
KREATIVNÍ PRŮMYSL	Architektura	19 882 441	17 619 198	19 521	12 988	6 541	7 117	1 348 983	2 54 988	111 887	3 588
	Reklama	66 288 646	62 433 145	61 731	46 611	15 128	13 277	2 271 385	11 818 345	10 976 939	5 625
	Design	2 352 289	1 978 123	2 484	1 592	812	668	74 456	1 96 612	187 368	1 315
	Sektor celkem	87 641 296	82 030 466	83 656	61 183	22 473	21 854	3 694 742	12 261 877	11 275 394	10 488
Správa a poskytování kulturní činnosti		18 128 338	18 898 631	8 221	3 349	4 872	3 813	45 749	.	.	778
KUL. TUKA CELKEM		117 978 989	115 849 634	118 885	128 654	82 231	79 785	18 368 531	39 611 283	31 996 327	73 517

Zdroj: NIROS, Analýza vývoje kultury 2012

4 Živé a neživé umění

Živé umění

Přínosem živého umění je kultivace lidských vztahů a rozvoj svobodné lidské osobnosti. Zároveň živé umění přispívá k integraci společnosti a rozvoji intelektuální, emocionální i morální úrovně každého člověka. Propojuje českou kulturu se zahraničím a tím pomáhá komparovat české umění s uměním mezinárodním.

Je proto veřejným zájmem podporovat živé umění, a to jak ve formě interpretační, tak ve formě tvůrčí i experimentální.

V minulosti měl pokles podpory státu na živé umění nejednou likvidační následky. Mírné zlepšení nastalo roku 2014, ale i tak pokrývaly dotace MK **pouze 14 - 15 % veškerých nákladů** na kulturní aktivity ve všech oblastech umění (hudba, divadlo, literatura, tanec, výtvarné umění, kinematografie, podpora národnostních menšin, mezinárodní reprezentace a projekty). Takový podíl je hluboko pod evropskými standardy, ale především potřebami pro rozvoj umění v ČR.

V roce 2008 bylo živé umění podporováno finančními prostředky ve výši 691 mil. Kč. Od tohoto roku podpora každoročně klesala a od roku 2014 začíná podpora znovu stoupat.

V roce 2015 podpoří MK živé umění částkou ve výši 636 mil. Kč.

Cílem MK je každoroční navyšování podpory živého umění.

Rozpočet Ministerstva kultury v oblasti živého umění zaznamenal v roce 2015 oproti roku 2014 nárůst o částku ve výši 44 125 tis. Kč, což představuje navýšení o 7,84 procentního bodu. Toto navýšení je však pouze optické, neboť v sobě zahrnuje 48 mil. Kč určených pro Collegium Bohemicum, 40 mil. Kč na projekt Plzeň – evropské město kultury a 25 mil. Kč na Pražské Quadriennale. Z toho vyplývá, že se podpora živého umění v roce 2015 snížila v absolutní hodnotě oproti roku 2014 o částku ve výši 68 875 tis. Kč.

Cílem je zabrzdit **hluboký propad financování oblasti živého umění** a nastartovat jeho růst tak, aby mohly být uspokojeny zvýšené požadavky ze strany žadatelů o poskytnutí dotace na kulturní projekty.

Ministerstvo kultury požaduje navýšit rozpočet v oblasti živého umění o 31,85 %, což v absolutní hodnotě představuje zvýšení rozpočtu pro rok 2015 o částku ve výši 202 485 tis. Kč, viz následující tabulka:

Tabulka 1 Živé umění

v mil. Kč

Význam ukazatele	Schválený rozpočet								Výhled		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Živé umění	690,803	518,785	525,000	525,000	402,949	301,626	591,673	635,798	823,000	1 365,068	1 367,116
program státní podpory profesionálních divadel a stálých	81,726	81,726	70,000	70,000	53,727	37,130	70,000	75,000	140,000	205,068	205,376
ze dne 10. září 2003. Program je systémovým řešením státního podílu na rozvoji profesionálních divadel, profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů v České republice na principu sdružování kulturní aktivity	496,681	363,499	355,000	355,000	272,470	194,481	442,665	486,790	590,000	1 000,000	1 001,500
Program se prolíná téměř do všech oblastí činnosti v kultuře. Program je významným nástrojem plnění státní kulturní politiky a bude hlavním finančním nástrojem připravované Koncepce podpory umění na léta 2015 – 2020.											
veřejné informační služby knihoven	70,396	46,072	60,000	60,000	46,051	48,799	47,530	42,530	60,000	100,000	100,150
Program nástrojem podpory rozvoje oblasti knihoven, poskytujících veřejné knihovnické a informační služby dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, v platném znění. Je určen na podporu činnosti více než 6 000 knihoven České republiky, zapsaných v evidenci Ministerstva kultury.											
podpora projektů integrace příslušníků romské komunity	2,000	1,309	1,905	1,905	1,462	1,010	1,516	1,516	1,600	2,000	2,003
Program byl vyhlášen po dohodě s Meziresortní komisí pro záležitosti romské komunity. Právním podkladem je zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, a z něj vyplývajícího nařízení vlády č. 98/2002 Sb.											
podpora kulturních aktivit národnostních menšin	40,000	26,179	38,095	38,095	29,239	20,206	29,962	29,962	31,400	58,000	58,087
Právním podkladem je zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, a z něj vyplývajícího nařízení vlády č. 98/2002 Sb., součástí je i podpora projektů se zaměřením na rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.											

Podpora profesionálního umění – granty MK ČR (rok 2014 + odhad potřeb na rok 2015):

Podpora profesionálního umění – granty MK ČR (rok 2014 + odhad potřeby na rok 2015):											
	počet žádostí 2014	z toho podpořeno 2014	požadavky na 2014 celkem	2014 celkem přiděleno	2014 - % podíl podpořených projektů vůči žádostem	z přidělených prostředků - zásadní festivaly	z přidělených prostředků - ostatní granty (bez zásadních festivalů)	počet žádostí na 2015 celkem	požadavky na 2015 celkem	Náklady všech projektů celkem	% podíl požadavků vůči celkovým nákladům
Hudba	283	189	133 500	86 094	64,49%	27 900	58 194	366	220 560	824 368	26,76%
Literatura	271	233	61 072	42 747	70%	2 650	40 097	331	60 583	88 000	68,84%
Výtvarné umění	266	165	108 441	43 503	40,12%	4 106	39 397	298	124 942	403 743	30,95%
Divadlo	137	64	77 801	33 281	42,78%	9 500	23 781	171	110 349	509 497	21,66%
Tanec a pohybové umění	84	52	46 500	18 860	40,56%	4 000	14 860	93	54 032	162 125	33,33%
Ostatní (zvláště stipendia)	77	31	6 134	3 040	49,56%		3 040	odhad 80	7 000	15 000	46,67%
OUK celkem:	1118	734	433 448	227 525	52,49%	48 156	179 369		577 466	2 002 733	28,83%
Kinematografie a média	120	94	120 000	83 970	70%	69 000	14 970	158	179 000	350 000	51,14%
Mezinárodní vztahy	131	74	43 073	21 236	49,30%		21 236	odhad 154	38 000	99 000	38,38%
Samostatný odbor EU	22	22	14 336	1 642	11,45%		1 642	odhad 25	17 000	35 000	48,57%
Celkem	2509	1658	610 857	334 373	54,74%	117 156	217 217	1676	811 466	2 486 733	32,63%

Neživé umění

Neživé umění podporuje posílení národní a kulturní identity a integrity v globalizovaném světě. Více jak 40 tis. památek kulturního dědictví nám pomáhá dobře mapovat a poznávat jedinečnost historie našeho národa. Neživé umění má také přímý dopad do cestovního ruchu, což se projevuje ve zvýšení atraktivity jednotlivých regionů.

Oblast podpory obnovy památek je dlouhodobě podfinancovaná a finanční zdroje alokované v programech památkové péče nestačí pokrýt žádosti ze strany žadatelů

o poskytnutí dotace na nutné opravy památek. Programy obnovy památek v sobě spojují jak státní podporu, tak soukromé investice. Přinášejí kromě kulturní hodnoty obnovených památek i pozitivní dopady na ekonomiku a vlastníky památek motivují k výdajům. Protože se v oblasti nedaří dosahovat absolutní výše podpory poskytované v letech hospodářského růstu, je potřeba navýšit podíl na celkových výdajích kapitoly, který bude zároveň krokem ke stabilizaci oblasti podpory obnovy památek.

V roce 2008 bylo neživé umění podporované částkou ve výši 940 mil. Kč a v roce 2015 bude podpořeno částkou ve výši 532 mil. Kč.

Cílem je postupně se blížit k částce, která v **oblasti neživého umění** dosahovala v roce 2008 výše cca 800 mil. Kč.

Ministerstvo kultury požaduje navýšit rozpočet v oblasti neživého umění o 13,15 %, což v absolutní hodnotě představuje zvýšení rozpočtu pro rok 2015 o částku ve výši 70 000 tis. Kč, viz následující tabulka:

Tabulka 2 Neživé umění

v mil. Kč

Program/ukazatel	Schválený rozpočet								Výhled	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Záchrana a obnova kulturních památek	939,933	788,153	686,772	686,772	538,915	409,517	552,159	532,159	1 000,000	1 370,255
Programy na záchranu a obnovu kulturních památek	862,340	737,371	641,772	641,772	504,377	383,272	510,000	510,000	900,000	1 270,000
Udělování příspěvků se řídí zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění a vyhláškou č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., mimo programu podpory pro památky UNESCO										
Program záchrany architektonického dědictví	355,000	272,000	235,000	235,000	130,764	103,000	150,000	150,000	252,000	340,000
Havárie střech kulturních památek	95,000	100,371	80,772	80,772	61,994	50,272	55,000	55,000	90,000	120,000
Program restaurování movitých kulturních památek	21,000	14,000	13,000	13,000	6,478	10,000	14,000	14,000	20,000	30,000
Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón	144,000	150,000	137,000	137,000	137,000	100,000	140,000	140,000	200,000	320,000
Péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny	25,000	15,000	15,000	15,000	11,013	15,000	20,000	20,000	30,000	50,000
Program podpory pro památky UNESCO	4,340	11,000	7,000	7,000	7,000	5,000	6,000	6,000	8,000	10,000
Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností	18,000	170,000	150,000	150,000	150,128	100,000	125,000	125,000	300,000	400,000
Program podpory záchranných archeologických výzkumů	200,000	5,000	4,000	4,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
134510 Integrovaný systém ochrany kulturního dědictví	77,593	50,782	45,000	45,000	34,538	26,245	42,159	22,159	100,000	100,255
Cíle i rozpočet schválila vláda České republiky svým usnesením č. 487/2010. Program 134 510 má v současnosti 5 podprogramů, jejichž cílem je zabezpečení ředmětů movitého kulturního dědictví a výkupy předmětů kulturní hodnoty										

Granty MK ČR - památková péče (bez programu UNESCO)

Rok	Celkový počet žádostí	Počet podpořených žádostí	Podíl uspokojených žádostí v %
2010	3 786	2 128	56,21
2011	3 528	2 197	62,27
2012	3 539	2 090	59,06
2013	3 414	1 919	56,21
2014	3 433	2 125	61,90

5 Filmové pobídky

V České republice jsou pobídky filmovému průmyslu poskytovány dle zákona č. 496/2012 Sb., formou **navrácení části uznatelných nákladů**, a to až **po ukončení filmové produkce** a uskutečnění auditu rozpočtu. Podmínkou pro přiznání filmové pobídky je splnění kritérií kulturního testu, jenž ověřuje, nakolik je filmový projekt v souladu s evropskými hodnotami a zda podporuje českou kulturu.

V roce 2014 činil **objem prostředků na filmovou produkci utracených v ČR celkem cca 4,9 mld. Kč**. Výše filmových pobídek byla omezena na 500 mil. Kč. Jedná se o **navýšení oproti roku 2013**, kdy byl objem filmové produkce 3,6 mld. Kč při stropu pro poskytnuté filmové pobídky ve výši 300 mil. Kč.

Náklady na produkci filmu vytváří z větší části filmový štáb a služby filmového průmyslu. Podstatná část nákladů plyne na poskytování služeb nefilmového charakteru. Podíl se mění podle náročnosti produkce na služby místních subdodavatelů služeb (zejména stavby) a velikosti nákladů na honoráře štábu. Přibližný podíl je **58% filmových nákladů a 42 % nefilmových nákladů**.

Filmové pobídky vytváří přímé zahraniční investice, které přímou úměrou korelují s výší filmových pobídek. Investice ve filmovém průmyslu se přelévají do dalších oborů podle toho, jaké služby konkrétní projekt vyžaduje. **Filmová produkce pomáhá vytvářet a zachovávat pracovní místa** v subdodavatelském řetězci. Mezi žádaná odvětví patří také tradiční řemesla a malé, úzce specializované obory.

Kromě přímých efektů pobídek existuje několik nepřímých efektů. Významným oborem ovlivněným pobídkami je příjezdový cestovní ruch v ČR. Vyobrazení ČR ve filmech je silným marketingovým nástrojem propagace země v zahraničí.

Přímé daňové příjmy z filmových pobídek převyšují výdaje na navrácení nákladů. Multiplikačním efektem se příjmy zvyšují. Filmový průmysl patří k odvětvím, ve kterých se **návratnost investic ze státního rozpočtu vyznačuje nízkou rizikovostí a okamžitým/zpětným účinkem** (filmové pobídky jsou vypláceny až po ukončení produkce, tedy po vynaložení nákladů).

Filmy natáčené v prostorách kulturních památek znamenají okamžitý, poměrně významný příjem do rozpočtu daného objektu. V rámci natáčení je v některých případech prováděna renovace částí objektu na náklady produkce. Produkce filmu Child44 utratila 9,2 mil. Kč pouze za pronájmy (mimo studia), seriál Mušketýři platil za **pronájmy zámků a hradů přibližně 300 000 Kč týdně**. Tyto částky mohou přispět k udržení a obnově kulturně významných objektů.

V České republice je zaveden systém investičních pobídek v průmyslu. Na rozdíl od filmových pobídek je možné některé druhy pobídek v průmyslu čerpat v investiční fázi (zvýhodněný převod území) a některé v době realizace (sleva na dani). Poskytnutí průmyslových pobídek se váže zejména na vznik pracovních míst, naplnění minimálních limitů pro pořízení majetku či šetrnost k životnímu prostředí. Pracovní místa obsazovaná díky průmyslovým pobídkám jsou v investiční fázi zejména ve stavitelství a logistice a v provozní fázi ve zpracovatelských odvětvích a managementu. Čerpání přínosů z pobídek probíhá dlouhodobě ve strategickém horizontu, na rozdíl od filmových pobídek, které mají okamžitý dopad.

Tabulka 3 Filmové pobídky

v tis. Kč

Filmové pobídky					
Ukazatel	Rozpočet 2013	Rozpočet 2014	Rozpočet 2015	Výhled 2016	Výhled 2017
Státní fond kinematografie	500 000	800 000	300 000	800 000	800 000
dotace na filmové pobídky	500 000	800 000	300 000	800 000	800 000

Tabulka 4 Filmové pobídky v roce 2014

Filmové pobídky v roce 2014	
Počet zaregistrovaných projektů	79
Počet podpořených projektů	56

Přínosy filmových natáčení za jeden kalendářní rok jsou srovnány s přínosy jiných odvětví za jeden kalendářní rok (přechemž investiční pobídky mohou být požadovány jen v některých odvětvích). KPMG prováděla analýzu ekonomických přínosů ve všech třech zobrazených odvětvích a výsledky odpovídají reálným projektům v roce 2014 (v případě filmového a výrobního průmyslu) a modelovým projektům (v případě cestovního ruchu).				
UKAZATEL	PRŮMYSL	FILMOVÝ PRŮMYSL	VÝROBNÍ/ ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	TURISMUS / ZIMNÍ SPORTOVNÍ AREÁL
	Popis projektu	Podpora filmových projektů po celé ČR prostřednictvím pobídek – navracení části uznatelných nákladů vynaložených filmovými produkcemi.	Výstavba a provoz výrobního závodu v Moravskoslezském kraji s celkovou zaměstnaností cca 1 000 plných pracovníků.	Výstavba a provoz multifunkčního sportovního a zábavního komplexu v horském středisku v České republice.
1.	Roční vlastní spotřeba iniciovaná projektem/aktivitou v ČR	4 936 mil. Kč	4 750 mil. Kč	7 961 mil. Kč
2.	Přímé přínosy pro veřejné rozpočty plynoucí z vlastní spotřeby	882 mil. Kč	213 mil. Kč	1 127 mil. Kč
3.	Podíl přínosů pro veřejné rozpočty na spotřebě (2/1)	18%	4,50%	14%
4.	Roční spotřeba iniciovaná projektem/aktivitou v multiplikaci v ČR	9 512 mil. Kč	7 448 mil. Kč	16 920 mil. Kč
5.	Přínosy pro veřejné rozpočty plynoucí ze spotřeby v multiplikaci	2 208 mil. Kč	813 mil. Kč	3 370 mil. Kč
6.	Podíl přínosů pro veřejné rozpočty na spotřebě v multiplikaci (5/4)	23%	11%	20%
7.	Multiplikační koef. (kolik dodatečných Kč stimuluje 1 Kč spotřeby) (4/1)	1,93	1,57	2,13
8.	Roční indukovaná zaměstnanost v multiplikaci (plné prac. úvazky)	8 570 zaměstnanců	2 690 zaměstnanců	12 080 zaměstnanců
9.	Výše roční pobídky (pokud k ní došlo)	800 mil. Kč	400 – 500 mil. Kč	0 Kč

6 Aproximační strategie

Strategickým cílem Ministerstva kultury je, v souladu s Programovým prohlášením vlády, aproximovat rozpočet kapitoly 334 – Ministerstvo kultury tak, aby její rozpočet v roce 2017 dosáhl **1 % celkových výdajů státního rozpočtu**.

Navýšení rozpočtu se dotkne jen těch oblastí kultury financovaných prostřednictvím státního rozpočtu, které nejsou financovány na základě zákona, případně Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Aproximace se netýká výdajů na majetkové vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, výdajů na výzkum, vývoj a inovace a výdajů na zabezpečení úkolů samotného ministerstva.

V Aproximační strategii jsou obsaženy tyto podoblasti v rámci oblasti kultury:

1. Oblast živého umění
2. Oblast neživého umění
3. Oblast filmových pobídek
4. Provozní příspěvek pro příspěvkové organizace zřizované MK
5. Investiční činnost v oblasti příspěvkových organizací zřizovaných MK

Výše uvedené oblasti jsou dlouhodobě podfinancovány a finanční podpora zdaleka nedosahuje výši podpory z let před rokem 2009.

Navýšení rozpočtu bude ve svém důsledku znamenat zvýšenou podporu kulturních oblastí, které jsou podporovány z programů, jejichž obsah dopadá do národního i mezinárodního kontextu. Je povinností státu vytvářet podmínky pro rozvoj kulturních oblastí, které jsou společensky významné, ale nejsou schopny zajistit si finanční prostředky na svoji činnost z vlastních výnosů.

U některých oblastí rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury se může zdát, že jde o enormní navýšení rozpočtu oproti roku 2015, ale to je důsledkem potřeby narovnání podhodnocených ukazatelů z minulých let, kdy docházelo k nesystémovým škrtům zejména v oblasti živého a neživého umění.

Jak již bylo uvedeno v předcházejících částech tohoto dokumentu, má kulturní průmysl pozitivní dopad na tvorbu HDP, na snižování nezaměstnanosti a na zvyšování produkce v oblasti výroby a nakupovaných služeb.

Součástí aproximační strategie je postupné navyšování podílu výdajů rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury na celkových výdajích státního rozpočtu až ke kýženému **1 %**. V současné době je výše uvedený podíl na úrovni **0,61 %** celkových výdajů SR, v roce 2016 chce kapitola 334 dosáhnout podílu ve výši **0,79 %** a v roce 2017 podílu **0,99 %** celkových výdajů SR.

Ministerstvo kultury bude v souladu s výše uvedenou aproximační strategií v následujících letech usilovat o postupné navyšování svého rozpočtu, kdy pro rok 2016 bude požadovat navýšení rozpočtu oproti roku 2015 o **1 910 476 tis. Kč** na celkovou částku **12 800 000 tis. Kč**, což bude představovat nárůst o **17,54 %**, a v roce 2017 o navýšení oproti roku 2015 o **4 510 476 tis. Kč** na celkovou částku **15 400 000 tis. Kč**, což bude představovat nárůst o **41,42 %**. V roce 2017 to bude tedy znamenat navýšení rozpočtu o **2 600 000 tis. Kč** oproti roku 2016, a to představuje nárůst o **20,31 %**. Výše rozpočtu a jeho podíl na celkových výdajích SR je uveden v následující tabulce:

Tabulka 5 Podíl výdajů kapitoly 334 - MK na celkových výdajích SR v letech 2015 – 2017 v tis. Kč

Rok	Celkové výdaje SR	Rozpočet kapitoly 334 - MK vč. CNS	%	Rozpočet kapitoly 334 - MK bez CNS	%
2015	1 218 455 071	10 889 524	0,89%	7 392 718	0,61%
2016	1 182 400 000	12 800 000	1,08%	9 367 224	0,79%
2017	1 215 000 000	15 400 000	1,27%	11 998 256	0,99%

Aproximace rozpočtu v oblasti živého umění:

Živé umění v sobě zahrnuje širokou škálu činností, ať už je to tvorba v oblasti profesionálního umění či v oblasti neprofesionálního umění. Ze současného rozpočtu v této oblasti stačí MK podpořit **max. 15 %** předložených žádostí, které svým obsahem splňují všechna kritéria pro udělení podpory.

Důvodem pro navyšování rozpočtu v oblasti profesionálních divadel, profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů je fakt, že jejich zřizovatelé, jako jsou kraje nebo města nevyčleňují ze svých rozpočtů takové množství finančních prostředků tak, aby byly schopny zabezpečit komplexní činnost těchto divadel a uměleckých těles. Ministerstvo kultury každoročně eviduje žádosti o podporu za více jak 150 mil. Kč s tím, že je schopno ze svého rozpočtu podpořit pouze 50 % žádostí o podporu.

Kromě podpory profesionálních divadel, profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů a kulturních aktivit je zapotřebí v rámci živého umění zajistit dostatek finančních prostředků pro veřejné informační služby knihoven, kde je zapotřebí vytvořit jednotné rozhraní systému knihoven s cílem zprostředkování všech nabízených služeb z každé knihovny, tj. vybudování Centrálního portálu knihoven. Záměr vybudovat silný portál jako základní stavební kámen pro zajištění přístupu do celého systému knihoven předpokládá mj. i zajištění součinností s evropskou digitální knihovnou Europeana.

Dále je potřeba navýšit Program akvizice cizojazyčné literatury a literatury pro národnostní menšiny v knihovnách ČR s cílem podporovat doplňování literatury pro potřebu rozvoje jazykových dovedností obyvatel, doplňování literatury v jazycích národnostních a etnických menšin trvale žijících na území ČR a doplňování literatury a informačních zdrojů pro znevýhodněné skupiny obyvatel, zejména zrakově postižené.

Ministerstvo kultury evidovalo v roce 2014 v oblasti živého umění **1 391** žádostí v celkovém objemu **610 857 tis. Kč**, z toho bylo podpořeno **924** žádostí v celkovém objemu **334 373 tis. Kč**.

MK bude požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti **živého umění** pro rok 2016 oproti roku 2015 o **297 202 tis. Kč**, na částku ve výši **933 000 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu živého umění o **46,74 %**.

Pro rok 2017 bude MK požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti **živého umění** oproti roku 2015 o **729 270 tis. Kč**, na částku ve výši **1 365 068 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu živého umění o **114,70 %**.

Tabulka 6 Podpora živého umění v letech 2015 – 2017

v tis. Kč

Ukazatel	Živé umění				
	Rozpočet 2015	Výhled 2016	Výhled 2017	% 2016/2015	% 2017/2015
Živé umění celkem	635 798	933 000	1 365 068	46,74%	114,70%
Kulturní služby, podpora živého umění	604 320	900 000	1 305 068	48,93%	115,96%
program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symf. orchestrů a pěveckých sborů	75 000	140 000	205 068	86,67%	173,42%
kulturní aktivity	486 790	700 000	1 000 000	43,80%	105,43%
veřejné informační služby knihoven	42 530	60 000	100 000	41,08%	135,13%
Podpora kultury národnostních menšin	31 478	33 000	60 000	4,84%	90,61%
podpora projektů integrace příslušníků romské komunity	1 516	1 600	2 000	5,54%	31,93%
podpora kulturních aktivit národnostních menšin	29 962	31 400	58 000	4,80%	93,58%

Aproximace rozpočtu v oblasti neživého umění:

Cílem masivního navyšování výdajů v oblasti neživého umění je příprava na spolufinancování programů péče o 241 národních kulturních památek v rámci IROP (nové plánovací období EU), kompenzace nedostatečné akviziční činnosti předchozích let v oblasti výkupu nejhodnotnějších předmětů movitého kulturního dědictví do majetku České republiky.

Neživé umění v sobě zahrnuje program Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (ISO), který má čtyři podprogramy a dále 7 programů na záchranu a obnovu kulturních památek.

Z programu ISO jsou financovány zabezpečovací systémy nainstalované v objektech, kde jsou umístěny památky movitého kulturního dědictví a výkup movitých kulturních památek, u kterých má stát předkupní právo. Zabezpečovací systémy jsou zastaralé, a proto je nutná jejich celková výměna.

Dle dohody uzavřené mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem kultury o spolupráci při zajišťování ochrany uměleckých průměrná částka předmětů a jejich přepravy by všechny objekty, kterým je poskytnuta dotace z tohoto programu na vybudování či rozšíření elektronického zabezpečovacího systému, měly mít nárok připojení na systém centralizované ochrany Policie ČR

7 programů na záchranu a obnovu kulturních památek je dlouhodobě podfinancovaných a jejich podpora v současné době nedosahuje ani výše podpory, kterou měly do roku 2008. Přitom finanční podpora všech programů památkové péče stimuluje v sobě zejména podporu uměleckých řemesel.

MK bude požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti neživého umění pro rok 2016 oproti roku 2015 o **467 841 tis. Kč**, na částku ve výši **1 000 000 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu neživého umění o **87,91 %**.

Pro rok 2017 bude MK požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti živého umění oproti roku 2015 o **838 096 tis. Kč**, na částku ve výši **1 365 068 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu neživého umění o **157,49 %**.

Tabulka 7 Podpora neživého umění v letech 2015 – 2017

v tis. Kč

Neživé umění					
Ukazatel	Rozpočet 2015	Výhled 2016	Výhled 2017	% 2016/2015	% 2017/2015
Neživé umění celkem	532 159	1 000 000	1 370 255	87,91%	157,49%
Záchrana a obnova kulturních památek	532 159	1 000 000	1 370 255	87,91%	157,49%
integrováný systém ochrany movitého kulturního dědictví	22 159	100 000	100 255	351,28%	352,43%
programy na záchranu a obnovu kulturních památek	510 000	900 000	1 270 000	76,47%	149,02%

Aproximace rozpočtu v oblasti filmových pobídek:

Cílem navýšení výdajů pro oblast filmových pobídek v rámci aproximační strategie je dosažení plného využití potenciálu filmového průmyslu a jeho dlouhodobá stabilizace. Z provedených studií ekonomické efektivity odvětví vyplývá, že existuje prostor pro dodatečnou tvorbu hrubé přidané hodnoty v případě vyššího objemu filmových pobídek.

Filmové pobídky vytváří přímé zahraniční investice, které přímou úměrou korelují s výší filmových pobídek. Investice ve filmovém průmyslu se přelévají do dalších oborů podle toho, jaké služby konkrétní projekt vyžaduje. **Filmová produkce pomáhá vytvářet a zachovávat pracovní místa** v subdodavatelském řetězci. Mezi žádaná odvětví patří také tradiční řemesla a malé, úzce specializované obory. Kromě přímých efektů pobídek existuje několik nepřímých efektů. Významným oborem ovlivněným pobídkami je příjezdový cestovní ruch v ČR. Vyobrazení ČR ve filmech je silným marketingovým nástrojem propagace země v zahraničí. Přímé daňové příjmy z filmových pobídek převyšují výdaje na navrácení nákladů. Multiplikačním efektem se příjmy zvyšují. Filmový průmysl patří k odvětvím, ve kterých se **návratnost investic ze státního rozpočtu vyznačuje nízkou rizikovostí a okamžitým/zpětným účinkem** (filmové pobídky jsou vypláceny až po ukončení produkce, tedy po vynaložení nákladů).

MK bude požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti filmových pobídek pro rok 2016 a 2017 oproti roku 2015 o **300 000 tis. Kč**, na částku ve výši **800 000 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu filmových pobídek o **60 %**.

Tabulka 8 Podpora filmových pobídek v letech 2015 – 2017

v tis. Kč

Ukazatel	Filmové pobídky				
	Rozpočet 2015	Výhled 2016	Výhled 2017	% 2016/2015	% 2017/2015
Filmové pobídky celkem	501 891	801 891	801 891	59,77%	59,77%
Státní fond kinematografie	501 891	801 891	801 891	59,77%	59,77%
dotace na filmové pobídky	500 000	800 000	800 000	60,00%	60,00%
dotace ze státního rozpočtu	1 891	1 891	1 891	0,00%	0,00%

Aproximace rozpočtu v oblasti příspěvkových organizací MK:

Cílem navyšování výdajů v oblasti příspěvkových organizací je dosažení průměrné mzdy zaměstnanců v nepodnikatelském sektoru, odstranění deficitů v údržbě a zajištění řádné péče o obhospodařovaný majetek České republiky, trvalé zvyšování rozsahu prezentovaných sbírek, cenově dostupné veřejné kulturní služby a především otevřenost rodinám s dětmi a dětem v rámci školních aktivit.

Příspěvkové organizace vykonávají činnosti, které má podle kompetenčního zákona vykonávat Ministerstvo kultury. Ministerstvo kultury tak tyto činnosti vykonává prostřednictvím jím zřízených příspěvkových organizací, kterým za tento výkon poskytuje příspěvek na jejich činnost včetně prostředků na platy jejich zaměstnanců.

Příspěvek na provoz příspěvkových organizací, u kterých je zřizovatelem MK je dlouhodobě nedostačující a nestačí pokrýt všechny činnosti, jež mají příspěvkové organizace pro Ministerstvo vykonávat. Zvláště potom finanční prostředky na krytí mezd zaměstnanců PO dlouhodobě nedosahují takové výše, aby se platy jejich zaměstnanců mohly přiblížit průměrnému platu v ČR. Příspěvkové organizace zřízené MK zaměstnávají v současné době 6,5 tis. zaměstnanců, jejichž průměrná mzda dosahuje výše cca 21 tis. Kč měsíčně, což je v průměru o více jak 6 tis. Kč méně než je celorepublikový průměr. V některých regionech je průměrná mzda zaměstnanců PO nižší dokonce až o 9 tis. Kč měsíčně. Výše průměrného platu v PO je striktně držena na nízké úrovni mzdovou regulací MF a nereflektuje tak skutečnost, že PO zaměstnávají převážně pracovníky s vysokoškolským vzděláním. Výjimku tvoří pouze zaměstnanci České filharmonie, jejichž platová úroveň přesahuje průměrnou mzdu v pražském regionu.

Obdobně je to i u příspěvku na samotný provoz a činnosti vykonávané příspěvkovými organizacemi. Finanční prostředky nestačí pokrýt dlouhodobě podhodnocenou údržbu objektů ve správě PO. Samotný Národní památkový ústav vykazuje každoročně deficit na údržbu a opravy objektů, které má ve své správě, na částku ve výši 150 mil. Kč.

MK bude požadovat navýšení finančních prostředků na platy zaměstnanců v PO pro rok 2016 oproti roku 2015 o **221 510 tis. Kč**, na částku ve výši **1 885 000 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na platy o **13,32 %**. Tímto navýšením dojde k navýšení průměrného platu v PO na úroveň **24 tis. Kč/měsíc**. Zároveň bude MK požadovat navýšení provozních prostředků pro rok 2016 oproti roku 2015 o částku ve výši **42 823 tis. Kč**, na částku ve výši **959 207 tis. Kč**, což představuje navýšení o **4,67 %**.

Pro rok 2017 bude MK požadovat navýšení finančních prostředků na platy zaměstnanců v PO oproti roku 2015 o **520 510 tis. Kč**, na částku ve výši **2 184 000 tis. Kč**, což představuje

navýšení prostředků na platy o **31,29 %**. Tímto navýšením dojde k navýšení průměrného platu v PO na úroveň **28 tis. Kč/měsíc**. Zároveň bude MK požadovat navýšení provozních prostředků pro rok 2017 oproti roku 2015 o částku ve výši **735 754 tis. Kč**, na částku ve výši **1 652 138 tis. Kč**, což představuje navýšení o **80,29 %**.

Tabulka 9 Příspěvek na provoz PO v letech 2015 – 2017

v tis. Kč

Příspěvkové organizace zřízené MK					
Ukazatel	Rozpočet 2015	Výhled 2016	Výhled 2017	% 2016/2015	% 2017/2015
Příspěvkové organizace zřízené MK celkem	3 236 546	3 582 427	4 681 648	10,69%	44,65%
Příspěvkové organizace zřízené MK	3 236 546	3 582 427	4 681 648	10,69%	44,65%
platy zaměstnanců PO	1 663 490	1 885 000	2 184 000	13,32%	31,29%
ostatní osobní náklady	55 560	58 560	60 560	5,40%	9,00%
příslušenství	601 112	679 660	784 950	13,07%	30,58%
příspěvek na provoz - věcné výdaje	916 384	959 207	1 652 138	4,67%	80,29%

Aproximace rozpočtu v investiční oblasti příspěvkových organizací MK:

Cílem navyšování výdajů v oblasti investic je zajištění řádné péče o více než stovku nemovitostí (samostatných budova, rozsáhlých areálů, veřejně přístupných parků a prostranství), které jsou ohroženy havarijnými stavy. Zvýšené výdaje zajistí zachování a rozšiřování přístupnosti, oživování historických budov zámeckých areálů, výstavních prostor i depozitářů. Investice jsou trvalým a přímým zhodnocováním státních majetkových aktiv.

Investiční činnost příspěvkových organizací v oblasti státních kulturních zařízení je dlouhodobě podfinancovaná a současný rozpočet finančních prostředků dokáže uspokojit jen zlomek žádostí, které MK eviduje ze strany příspěvkových organizací. MK registruje požadavky do roku 2018 v celkovém objemu více 6,5 mld. Kč. Tato částka však není konečná, neboť jsou přednostně řešeny havarijní stavy na státních kulturních zařízeních tak, aby havarijní stav mohl být odstraněn a nedocházelo tak k dalším požadavkům ze strany organizací, jež mají nemovitý majetek ve své správě.

Finanční prostředky na investiční činnost byly v minulosti kráceny na úkor ostatních ukazatelů rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury. Je tedy potřebou tento stav nejen narovnat, ale investiční činnost podpořit zvýšením finančních prostředků pro oblast obnovy a rozvoje státních kulturních zařízení v příslušných ukazatelích. Za připomínku stojí zmínit skutečnost, že i samy příspěvkové organizace se částečně podílejí na investičních činnostech

Ministerstvo kultury důsledně vykonává kontrolu na všech probíhajících stavebních pracích prostřednictvím stavebních dozorů svými zaměstnanci. Tím dochází k minimalizaci případných víceprací ze strany dodavatelů a sužovatelů.

MK bude požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti investiční činnosti pro rok 2016 oproti roku 2015 o **501 736 tis. Kč**, na částku ve výši **2 194 414 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu investiční činnosti o **29,64 %**.

Pro rok 2017 bude MK požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti investiční činnosti oproti roku 2015 o **1 206 225 tis. Kč**, na částku ve výši **2 898 903 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu neživého umění o **71,26 %**.

Tabulka 10 Investiční činnost PO v letech 2015 – 2017

v tis. Kč

Investiční činnost Příspěvkové organizace zřízené MK					
Ukazatel	Rozpočet 2015	Výhled 2016	Výhled 2017	% 2016/2015	% 2017/2015
Investiční činnost PO MK celkem	1 692 678	2 194 414	2 898 903	29,64%	71,26%
Příspěvkové organizace zřízené MK	1 692 678	2 194 414	2 898 903	29,64%	71,26%
program péče o národní kulturní poklad	1 063 786	1 274 414	1 474 414	19,80%	38,60%
rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení	628 892	920 000	1 424 489	46,29%	126,51%

Aproximace rozpočtu v investiční oblasti regionálních kulturních zařízení:

V rámci investiční oblasti regionálních kulturních zařízení byly spravovány akce, na které byla účast státního rozpočtu realizována zejména na základě pozměňovacích návrhů poslanců PS PČR do výše stanovené usnesením k zákonu o státním rozpočtu a dalšími usneseními Rozpočtového výboru PČR. Na základě zvýšených požadavků obcí a kulturních institucí, u kterých není zřizovatelem MK respektive stát, se MK rozhodlo podporovat tuto oblast trvale. Navýšení výdajového rámce v této oblasti je proto součástí aproximační strategie MK.

MK bude požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti investiční činnosti pro rok 2016 oproti roku 2015 o **22 290 tis. Kč**, na částku ve výši **35 000 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu investiční činnosti o **175,37 %**.

Pro rok 2017 bude MK požadovat navýšení finančních prostředků v oblasti investiční činnosti oproti roku 2015 o **42 290 tis. Kč**, na částku ve výši **60 000 tis. Kč**, což představuje navýšení prostředků na podporu neživého umění o **372,07 %**.

Tabulka 11 Investiční činnost regionálních kulturních zařízení v letech 2015 – 2017 v tis. Kč

Investiční činnost regionálních kulturních zařízení					
Ukazatel	Rozpočet 2015	Výhled 2016	Výhled 2017	% 2016/2015	% 2017/2015
Investiční činnost regionálních kulturních zařízení celkem	12 710	35 000	60 000	175,37%	372,07%
Investiční činnost regionálních kulturních zařízení	12 710	35 000	60 000	175,37%	372,07%

Ukazatele kapitoly 334 Ministerstvo kultury (v Kč)
Návrh rozpočtu na rok 2016

	Rozpočet 2016
Příjmy celkem	122 766 000
Daňové příjmy	10 000
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	122 756 000
v tom: příjmy z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky celkem	
příjmy z prostředků finančních mechanismů	
ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	122 756 000
Výdaje celkem	12 800 000 000
Výdaje na výzkum, vývoj a inovace celkem	499 901 000
Výdaje dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi	3 432 776 266
v tom: finanční náhrada	2 060 260 916
příspěvek na podporu činnosti dotčených církví a náboženských společností	1 372 515 350
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů ministerstva	320 590 537
v tom: rozvoj a obnova materiálně technické základny	18 656 000
neinvestiční výdaje na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie	0
výdaje na činnost úřadu	276 874 037
platby mezinárodním společenstvem a dalším organizacím	25 060 500
Příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem kultury	5 776 840 797
v tom: příspěvek na provoz příspěvkovým organizacím	3 582 427 000
program péče o národní kulturní poklad	1 274 413 797
rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení	920 000 000
společné projekty spolufinancované z finančních mechanismů	0
Kulturní služby, podpora živého umění	900 000 000
v tom: program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů	140 000 000
kulturní aktivity	700 000 000
veřejné informační služby knihoven	60 000 000
Záchrana a obnova kulturních památek	1 000 000 000
v tom: integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví	100 000 000
programy na záchranu a obnovu kulturních památek	900 000 000
Podpora kultury národnostních menšin	33 000 000
v tom: podpora projektů integrace příslušníků romské komunity	1 600 000
podpora kulturních aktivit národnostních menšin	31 400 000
Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních kulturních zařízení	35 000 000
Státní fond kinematografie	801 891 400
v tom: dotace na filmové pobídky	800 000 000
dotace ze státního rozpočtu	1 891 400

Ukazatele kapitoly 334 Ministerstvo kultury (v Kč)
Výhled rozpočtu na rok 2017

	Rozpočet 2017
Příjmy celkem	122 766 000
Daňové příjmy	10 000
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	122 756 000
v tom: příjmy z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky	
příjmy z prostředků finančních mechanismů	
ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	122 756 000
Výdaje celkem	15 400 000 000
Výdaje na výzkum, vývoj a inovace celkem	499 901 000
Výdaje dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi	3 401 743 834
v tom: finanční náhrada	2 101 466 134
příspěvek na podporu činnosti dotčených církví a náboženských	1 300 277 700
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů ministerstva	320 590 537
v tom: rozvoj a obnova materiálně technické základny	21 741 000
neinvestiční výdaje na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské	0
výdaje na činnost úřadu	273 789 037
platby mezinárodním společenstvem a dalším organizacím	25 060 500
Příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem kultury	7 580 550 229
v tom: příspěvek na provoz příspěvkovým organizacím	4 681 647 932
program péče o národní kulturní poklad	1 474 413 797
rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních	1 424 488 500
společné projekty spolufinancované z finančních mechanismů	0
Kulturní služby, podpora živého umění	1 305 068 000
v tom: program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních	205 068 000
symfonických orchestrů a pěveckých sborů	
kulturní aktivity	1 000 000 000
veřejné informační služby knihoven	100 000 000
Záchrana a obnova kulturních památek	1 370 255 000
v tom: integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví	100 255 000
programy na záchranu a obnovu kulturních památek	1 270 000 000
Podpora kultury národnostních menšin	60 000 000
v tom: podpora projektů integrace příslušníků romské komunity	2 000 000
podpora kulturních aktivit národnostních menšin	58 000 000
Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních kulturních zařízení	60 000 000
Státní fond kinematografie	801 891 400
v tom: dotace na filmové pobídky	800 000 000
dotace ze státního rozpočtu	1 891 400

Závěr

Návrhy rozpočtů na roky 2016 a 2017 jsou sestaveny tak, aby byla kapitola 334 – Ministerstvo kultury schopna finančně zabezpečit činnosti ve všech oblastech kultury, za které nese, ve smyslu kompetenčního zákona, odpovědnost.

Je zcela samozřejmé, že ministerstvo nebude podporovat všechny žádosti o podporu, které mu budou doručeny nebo předloženy, ale pouze ty žádosti, které budou schopny nabídnout kvalitu a umělecký přínos, inovativní přístup, rozvoj a hodnotu, kterou budou moci ocenit budoucí generace, a které budou mít pozitivní dopad jak na národní, tak i mezinárodní úrovni.

Česká kultura se vždy dokázala prezentovat svojí vysokou uměleckou kvalitou nejen jako kultura národní, ale i kultura daleko přesahující hranice Českou republiky, a to v celé její šíři. Pro svoji invenci je pozitivně chápána a přijímaná po celém světě.

Podpora kultury znamená rozvoj osobnosti každého jedince, má však dopad na celou společnost i dopad do regionů, kde si místní kultura zaslouží pozornost nejen blízkého okolí, ale zejména široké veřejnosti z domova i ze zahraničí.

Návrhy na navýšení rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury na roky 2016 a 2017 jsou sestaveny proporcionálně, ale zároveň tak, aby dokázaly narovnat disproporce jednotlivých částí rozpočtu z předchozích roků.

Cílem MK je dosáhnout do budoucna takové hladiny rozpočtu, která napomůže podpořit kvalitní projekty v oblasti živého i neživého umění.

Ministerstvo kultury bude postupovat ve všech případech poskytování dotací a transferů otevřeně a transparentně tak, aby žádný ze žadatelů nebyl zvýhodňován na úkor druhých.

V rámci zefektivnění výdajů ze státního rozpočtu jsme na poli obnovy památek přijali následující systémová opatření: Bude zásadně dodržovat rovný přístup ke všem žadatelům v dotačním řízení. K tomu bude sloužit zavedení Jednotného evidenčního dotačního informačního systému, kterým bude zabezpečena plná elektronizace posuzování a vyhodnocování projektů v rámci dotačních řízení.

- Prvním opatřením je zřízení **Investiční komise** (dojde ke zvýšení podílu spolurozhodování o registraci investičních akcí napříč MK. Hodnocení žádosti o poskytnutí dotace podle sedmi hodnotících kritérií, ke kterým bude přiřazeno bodové ohodnocení. Součet bodů pak vyjádří prioritu potřeby jednotlivé akce).
- Druhým opatřením je vydání **Směrnice o postupu při financování programů v rámci informačního systému EDS/SMVS v resortu MK**. (Metodicky a odborně povede

příjemce dotací, zejména pak PO zřízené MK k efektivnímu, hospodárnému a účelnému využívání prostředků státního rozpočtu.)

- Třetím opatřením je vydání **Metodického pokynu upravující postup při schvalování víceprací a méněprací** (dodržováním budeme schopni předcházet zejména nevhodným a neúčelně vynaloženým výdajům státního rozpočtu).